

С Т А Н О В И Щ Е

От професор Кузман Гиров, д.М.

За научните трудове на доцент Милена Станева Станева

Във връзка с участието и в обявения конкурс за професор по научна специалност “Ангиология” с шифър 03.01.48 за нуждите на Клиника по съдова хирургия на МБАЛ „Токуда Болница – София” АД (обявен в ДВ, бр.53 от 14.07.2015).

1. Професионално развитие на кандидатката

Доцент Милена Станева е завършила медицина през 1992г. във Висшия Медицински Институт София. От 1998г. има призната специалност по вътрешни болести, а от 2005г. и специалност по кардиология. През 2010г защитава дисертация на тема „Ултразвукова диагностика на функционалните и структурните промен при болни с корорнарна атеросклероза” и и е присъдена образователна и научна степен “Доктор”. От 2013г. е . магистър по Обществено здраве и здравен мениджмънт. Доц. Станева е работил а в няколко водещи лечебни заведения: в: Клиника по Кардиология – УБ”Лозенец” София, в Клиника по Кардиология в УНСБАЛ ”Св.Екатерина” София като ангиолог, а понастоящем е Доцент по Ангиология в Клиника по съдова хирургия в МБАЛ “Токуда Болница” София. В момента кандидатката е национален консултант по Ангиология към Министерство на здравеопазването и председател на държавната изпитна комисия за предобиване на специалност по ангиология.

Доц. Станева е член на редица български и международни научни и професионални организации:

Член на УС на Българско дружество по съдова и ендovasкуларна хирургия и ангиология

Член на УС на Българска асоциация по ултразвук в медицината

Член на Европейското дружество по кардиология

Член на Българското дружество по кардиология

Член на Международното дружество по флебология

Член на Международно дружество по ангиология

Член на Българска асоциация по невросонология и мозъчна хемодинамика

Член на Редакционната колегия на сп. Ангиология и съдова хирургия

2. Оценка на научните трудове

А. Разпределение на публикациите

Кандидатката участва в конкурса за „професор” с общо 156 заглавия на научни трудове, разпределени както следва:

-Реални публикации – 77 броя; от тях:

-Дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен “Доктор” -1

-Съавторство в написванена научни книги и клинични ръководства -7

-Научните статии са 69 броя, от тях в български периодични издания са публикувани 59 и в международни – 10 статии

От тях след заемане на академичната длъжност „доцент” публикациите на висок печат са 33 броя разпределени по следния начин: участие в издаване на

клинични ръководства – 6, научни статии в български списания - 19 и публикации в чуждестранни списания – 8 труда.

Доц. Станева има и 79 участия в научни форуми като докладчик или съавтор, от тях 60 са в български конгреси и конференции и 10 – в международни форуми.

В реалните публикации кандидатката е самостоятелен автор на 10 труда, първи автор в 31, втори автор – в 11 и трети и последващ съавтор в 29 труда.

От представената справка е видно, че цитиранията в български издания са 104 и в чуждестранния научен печат са 7, или общо 111 цитирания. Общият импакт фактор е 5,002.

Научните изследвания на доц. Станева са в различни области, но преобладават тези, свързани с приложенията на ултразвуковата диагностика в кардиологията и кардиохирургията, от една страна и в ангиологията и съдовата хирургия - от друга. Съответно и приносите от нейната научно-изследователска дейност могат да се разпределят в няколко направления:

1. Научни приноси от прилагане на ултразвуковата диагностика при определяне на рисковата стратификация на атеросклерозата

Научните приноси са свързани с изучаване на възможностите на B-mode, цветен и CW-доплер, за доказване на атеросклеротични структурни (задебеляване на комплекса интима-медия на артериалната стена, плаки, стенози, тромбози, снижаване стъпално-брахиалния индекс (СБИ), дилатация на абдоминалната аорта (АА) и аневризма на абдоминалната аорта (ААА)) и функционални промени (понижаване на ендотел-зависимата вазодилатация

(ЕЗВД%) във всички артерии (каротидни, брахиални, феморални, стъпални и абдоминална аорта) при пациентите с исхемична болест на сърцето (ИБС) – коронарна атеросклероза (КоА) и остър миокарден инфаркт (ОМИ) като маркери и предиктори на ИБС.

А. Оригинални научни приноси

1. Установени са структурно-функционални промени на артериите във всички области при болни с коронарна атеросклероза, като тези промени са маркери за коронаросклероза.
2. Това е първото цялостно проучване при болни с ОМИ за предиктивната стойност на каротидната и феморална атеросклероза, ендотелната дисфункция на брахиална артерия, СБИ, дилатация на АА и ААА, като маркери за коронарна атеросклероза.
3. За първи път се публикуват резултати за определена с УЗ ендотелна функция на феморална артерия при болни с коронарна атеросклероза.
4. За първи път се прави анализ на дилатацията на абдоминалната аорта като маркер и предиктор за коронарна атеросклероза и се определят критериите за валидизация.
6. Анализирано е значението на показателя ИР и е установено, че не е маркер за коронарна атеросклероза.
7. Анализирано е значението на отношението ЕНВД%/ЕЗВД% като показател за периферна ЕД и маркер за коронарна атеросклероза.

Б. Потвърдителни научни приноси

1. Направен е сравнителен анализ на ДИМ, видовете плаки по дебелина и ехогенност и наличието на стенози и тромбози в различните участъци

на каротидната и феморалната артерия при болните с ОМИ, САП и коронарно здрави. Определена е в количествен аспект корелацията на плаките с тежестта и дифузността на КоА при двете групи болни.

2. Определени са праговите величини на плаката АСІb и стойностите на критериите за валидизация при съответните форми и тежести на КоА.

3. Анализирано е значението на стойността на ЕЗВД% на брахиална артерия като показател за периферна ЕД и маркер за коронарна атеросклероза. Определени са прагова стойност и критерии на валидизация на ЕЗВД% при болни с напреднала коронарна атеросклероза.

Получените резултати доказват необходимостта от рутинно въвеждане на дуплекс сонографски скрининг за мултифокална атеросклероза при всички пациенти с клинично изявена ИБС, както и скрининг за ИБС при асимптоматични пациенти с рискови фактори за атеросклероза и има научно-теоретично, научно-практическо значение и икономическо значение. (Д-1,МП- 2, 3, БП-5, 6, 7, 8, 9, 10, 11,12, 31, 32, 33, 34, 35, 47, 48, 49; съобщения – 28, 29, 30, 39, 40, 42).

2. Научни приноси в диагностиката и оптимизацията на лечението на мозъчно-съдовата болест

1. За първи път в страната се е доказва значението на транскраниално доплерсонографско мониториране на мозъчния кръвоток (ТКДМ) по време на сърдечни операции в условията на екстракорпорално кръвообращение за оптимизиране на оперативната техника и анестезия, като са установени рискови моменти периперативно за мозъчна хипо или хиперперфузия и за по-голям брой микроемболични сигнали.

2. Въведено, анализирано и доказано е значението на ТКДМ по време на каротидна ендартеректомия като част от мултимодалния модел за мозъчен мониторинг за оптимизиране на оперативната техника с цел намаляване на постоперативните усложнения, което е принос с научно-теоретично и научно-практическо значение. (БП-27, 45, Съобщения - 38,41)
3. За първи път е предложен терапевтичен модел за намаляване на мозъчния микроемболизъм при болни с механични сърдечни клапни протези на базата на изследване с ТКДМ на мозъчни микроемболични сигнали (МЕС) и тяхните клинични прояви (БП – 15,16, 17; Съобщения – 22, 23, 24, 26)
4. За първи път са оценени нарушенията на мозъчната авторегулация с при пациенти с артериална хипертония, подостър миокарден инфаркт, преди и след сърдечно клапно протезиране и каротидна ендартеректомия чрез използване възможностите на транскраниалната доплерова сонография (БП- 25, 46, Съобщения – 19, 20, 21, 27)
5. За първи път е доказано значението на ултразвуковото изследване на каротидните артерии за диагностициране на атеросклероза, селекцията на пациентите и проследяване на резултатите от проведено каротидно стентирание или каротидна ендартеректомия (СЕА). (МП – 70; БП - 4, 24, 25, 26, 50; Съобщение – 7,9, 16, 32, 37, 38, 40).
6. Доказано е значението на ултразвуковото изследване (ColorDuplex и PW доплер) за диагностициране на патология на каротидните, вертебралната и подключичната артерии (атеросклероза, Болест на Такаясу) и за проследяване на резултатите от проведено ендоваскуларно лечение, което има научно-теоретично, научно-

приложно и клинично-практическо значение. (БП- 4, 20, 21, 22, 24, 25, 44, 54, Съобщения- 7, 9, 16, 32, 45, 46, 50, 53)

7. Доказано е значението на ултразвуковото изследване (Color Duplex и PW доплер) за диагностициране на дисекация на екстракраниалните мозъчни артерии, което има клинично-практическо значение, поради оптимизирането на диагностичния подход. (БП- 18, 19)
8. За първи път се публикуват резултати за по-голямата честота на хиперхомоцистеинемията при мъжете и нейното значение като рисков фактор за исхемичен мозъчен инсулт. (Съобщение- 51)
9. Участва в авторския колектив, който написа клинично ръководство с методична цел за диагностика и лечение на каротидна стеноза. Принос с научно – теоритическо и клинично-практическо значение. (БП-72)

3. Приноси, свързани с диагностиката и лечението периферните оклузивни артериални заболявания

1. За първи път е доказано значението на ултразвуковото изследване за диагностициране на патология на реналната артерии и за проследяване на резултатите от проведено ендоваскуларно лечение. (БП – 29, 30, 51, 54; Съобщения – 3, 35)
2. За първи път е изследвано качеството на живот при пациенти с ХАНК. (БП – 62 ; Съобщения –11, 18).
3. За първи път се анализират средносрочните резултати след ендоваскуларно лечение на ХАНК. Ендоваскуларното лечение на лезии

на АФС е неинвазивен и ефективен метод на избор при пациенти с ХАНК (Съобщения –48).

4. Участва в авторския колектив, който написа клинично ръководство с методична цел за диагностика и лечение на периферна артериална болест. Принос с научно – теоритическо и клинично-практическо значение (БП - 75,77)

4. Научни приноси в диагностиката и лечението на венозната тромбоза.

1. За първи път в страната се анализира значението на тромбофилията като рисков фактор за венозен тромбемболизъм (ДВТ и/или БТЕ) при млади пациенти. Принос с научно-теоретично и клинично-практическо значение (МП- 64; БП - 57, 58; Съобщения - 4, 6, 17).
2. Потвърдена е високата информативна стойност на компресионната дуплекс сонография при пациенти с ДВТ при диагностиката и проследяването на терапевтичните подходи при пациенти с ДВТ. (МП- 64; БП – 40, 41, 42, 43, 57,58,59, 61; Съобщения - 4, 6, 12,17)
3. За първи път у нас се анализират рисковите фактори, клиниката, ролята на Цветната дуплекссонография в диагностиката и проследяването, усложненията, терапевтичното поведение и прогнозата на тромбоза за в.югуларис интерна с централен венозен катетър. (МП – 65; БП-60; Съобщения – 8, 14, 25)
4. За първи път у нас се анализират причините и терапевтичното поведение при пациенти с тромбоза на в.порте (ТВП). При пациентите с и без

чернодробна цироза най-честата причина за ТВП е тромбофилия. (Съобщение – 13)

5. Участва в авторския колектив, който написа клинично ръководство с методична цел за диагностика и лечение на дълбока венозна тромбоза. Принос с научно – теоритическо и клинично-практическо значение (БП – 73,76)

5. Приноси в диагностиката и лечението на хроничната венозна недостатъчност

1. Анализирани са средносрочни усложнения след ендовенозна лазер аблация при пациенти с варикозни вени на долни крайници. Пациентите са проследявани с ЦКДС. Установени са ниска честота на усложненията: ранни (хипестезия, хематоми и тромбофлебит) и късни (реканализция). Потвърждава се, че ЕВЛА е ефективен, с добра поносимост и бързо възстановяване метод за лечение на варикоза на долни крайници. (БП - 56; Съобщения – 5)
2. Участва в авторския колектив, който написа клинично ръководство с методична цел за диагностика и лечение на хроничната венозна болест на долните крайници. Принос с научно – теоритическо и клинично-практическо значение (БП- 74).

6. Научни приноси, свързани с ендоваскуларното лечение на ИБС

1. За първи път е създаден и въведен в практиката ехокардиографски протокол за изследване и подбор на пациенти със сърдечна

недостатъчност показани за ресинхронизираща терапия (PCT). (БП – 37, 38; Съобщения – 2, 33,34)

2. За първи път у нас е направено проучване за влиянието на пола върху смъртността при болни с ОМИ със ST- елевация (ОМИСТ) лекувани с първична перкутанна коронарна интервенция. (МП- 66)
3. За първи път у нас е направено проучване за прогностичните фактори за ранна смъртност при пациенти с ОМИСТ и проведена първична перкутанна коронарна интервенция. (МП- 66)

7.Приноси в диагностиката на редки клинични синдроми.

1. Описан е рядък клиничен случай на непълен locked-in синдром при пациентка с конгенитална аномалия на Вилизиевия кръг (МП 70; БП - 28)
2. Представен е клиничен случай на 12 г. момиче с артериална хипертония с труден медикаментозен контрол, при което се установи високостепенна стеноза на реналната артерия причинена от фибромускулна дисплазия. (БП-30; Съобщение -3)
3. Представен е случай на 11 годишно момиче с фокална церебрална ангиопатия, рецидивиращи ТИА и 1 ИМИ. Проведената балонна ангиопластика на интрацеребралната мозъчна артерия доведе до клинично подобрене и добри непосредствени и средносрочни резултати. При натрупване на по-голям опит може да се представи иновативна методика за лечение при такава патология. Принос с научно-теоретично и клинично-практическо значение (Съобщение - 47)

4. Представени са 2 клинични случая на подвижен тромб в каротидната артерия, причинил ИМИ. Дуплекс сонографията е метод на избор за бърза и точна диагностика и постпроцедурно проследяване на тази патология. (БП- 44 ;Съобщение – 43, 45)

8.Приноси в интердисциплинарни области

1. За първи път е доказано значението на доплерсонографското изследване за като скринингов метод за диагностициране на коарктация на аортата и за проследяване на резултатите от проведено ендоваскуларно лечение. (БП – 23, Съобщение – 1, 36).
2. Представен е клиничен случай на пациент с едновременно парадоксална емболия в системното артериално кръвообращение, БТЕ и ДВТ. В хода на диагностичния процес е открит междупредсърден дефект секундум (МПД-II), обясняващ парадоксалната емболия. (БП - 55)
3. За първи път е проведено епидемиологично проучване сравняващо качеството на живот при пациенти с ИБС и ХАНК. Установява се статистически значимо по-ниско ниво на качеството на живот при пациентите с ХАНК в сравнение с ИБС. Принос с научно-теоретично и клинично-практическо значение, тъй като може да доведе до подобряване на грижите за пациенти с ХАНК (Съобщение - 18)
4. Проведено е проспективно проучване за корелацията между прояви на субклинична атеросклероза, установени с УЗ, традиционните рискови

фактори и някои нетрадиционни (пикочна киселина) и маркери за възпаление (СУЕ и CRP) при пациенти с псориазичен артрит (ПА). Установено е , че ПА е рисков фактор за субклинична атеросклероза. Принос с научно-теоретично и клинично-практическо значение (МП - 68).

.Заключение

Познавам доц. Станева отдавна и съм имал възможност да проследя професионалното и израстване. Това е път на непрекъснато усъвършенстване и в момента ние разглеждаме кандидатурата на водещия ангиолог в страната, направил много за утвърждаването на тази нова специалност. Представените научни трудове покриват изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Като имам предвид личните, професионалните и научните качества на доц. Милена Станева, считам, че мога да препоръчам на почитаемото научно жури да и бъде присъдено академичното звание „Професор” по научната специалност „Ангиология”.

22.10.2015

София

Подпис:

Проф. К. Гиров, д

